Zichy-Czékus Réka

A NŐI ERÉNYEKRŐL

Egy korábbi írásban[1] átfogó képet törekedtem vázolni arról a női ideálról, amely a modern hanyatlással szemben a nők számára iránytűként szolgálhat a hétköznapi életben való tevékenység kibontakoztatására, s amelynek segítségével a felemelkedésért vívott küzdelem minket, nőket érintő részét hatékonyabban tudjuk győzelemre vinni. A felvázolt ideálkép alapját elsősorban magáról a nőiségről alkotott egyetemes felfogások és többé-kevésbé ismert történelmi példaképek alkották. Ahhoz azonban, hogy ezt az ideát megérthessük, elsajátíthassuk, mindenekelőtt szükséges megvizsgálnunk azokat az *alapvető erényeke*t, melyeket szükségszerűen meg kell valósítania annak a nőnek, aki a fent említett ideát saját vonatkozásában szeretné minél tökéletesebben megvalósítani.

Mindenekelőtt azonban el kell választanunk egymástól a modern és a konzervatív szemlélet női ideáját, s csak utána vizsgálhatjuk meg közelebbről a hozzánk közelebb álló konzervatív eszményt.

Remélhetőleg mindenki számára nyilvánvaló, hogy a mai kor lényegesen különbözik szellemiségében a régebbi koroktól, az utóbbiak javára. Régen természetes volt az Isten felé orientálódó életszemlélet, gondolkozás, míg a mai világ az ateizmus és a vele szoros kapcsolatban álló materializmus által sújtott beteges világképet próbál az emberekbe sulykolni, sajnos egyre több sikerrel. Éppen ezért fontos elválasztanunk a két ideál-típust, hiszen – sajnos – bennünket, nőket is utolértek a romló világ beteges torzulásai. Előző cikkemben röviden szóltam már azokról a lehetséges tévutakról, amelyek eltántoríthatnak minket női mivoltunk kiteljesítésétől, most azonban szeretném ezt részletesebben kifejteni, hogy azok számára is világos legyen, akik nem értették meg az ott leírtakat.

Ha szemügyre vesszük a modern kor női eszményét, rögtön észrevehetjük azokat az erőteljes különbségeket, amelyek elválasztják a régi kor hölgyeitől. Ma a nők többsége – akiket különböző fokban ejtett rabul a média tömegmanipulációja – sokszor már egyáltalán nem hasonlítanak egy igazi nőre. Itt fontos megjegyeznünk, hogy elsősorban nem általánosságban a nőkről és külsőségeikről beszélünk, hanem felfogásról, gondolkodásról, a nőkben lévő életszemléletről. Ez az életszemlélet minden nőben egyedi, a modern és a konzervatív eszmék egyedi arányban vannak jelen az egyes nőkben, életfelfogásuktól függően. Így előfordulhat, hogy egy magát konzervatívnak tartó nő is rádöbbenhet, mennyi modern, liberális elem van még a gondolkodásában. Célul kell kitűznünk azonban, hogy ezt az egyedi arányt minél inkább a konzervatív vagy normatív eszmék felé fordítsuk magunkban. Az elkövetkező sorokban támpontokat keresek ahhoz, hogy felismerhessük azokat a modern gondolatokat, felfogásokat, amelyeket fel kell számolnunk ma-

[1] A nemzeti oldal női ideájáról. *Barikád* (Budapest) VI. évf. 46 sz. (2014. november 13.) 24–25. o.

gunkban, ha a hagyományos női ideált szeretnénk megvalósítani. Ilyen támpont az, ha először megvizsgáljuk a tipikusan modern nő ideálját.

A mai modern, feminista nő férfiasan gondolkozik, egyre férfiasabban öltözködik, viselkedik, ugyanazokat a feladatokat akarja ellátni, mint egy férfi. A férfi és a nő közötti különbséget szereti a magánéletre, családra, azon belül is a szexualitásra korlátozni, míg a közéletben ugyanazokat a feladatokat akarja ellátni, mint egy férfi. Nem gondol bele abba, hogy a politika, a kemény fizikai munka és a tipikusan férfias munkakörök nem azért a férfiak területe, mert a nőket hímsovinizmusból kirekesztik onnan, hanem mert ha ezekben a munkakörökben is helyt akarna állni nő létére, az magát a nőiségét veszélyeztetné. Nem véletlen, hogy régen nem voltak női politikusok: ha valaki a politikának szentelte magát, akár országos, akár helyi szinten, az bizony teljes embert kívánt – persze, ha maximálisan helyt akart ott állni. Márpedig egy nő számára – ha azt az utat követi, amit Isten neki mint nőnek szánt – természetellenesnek kell tűnjön az, hogy az idejét, energiáját a férje vagy gyermeke helyett másnak, például a közügyeknek szentelje. (Lehet azt mondani, hogy marad mellette idő a családra is, de nyilván sokkal kevesebb; ez pedig a gyermeknevelés tekintetében döntő jelentőségű, nem mindegy ugyanis, mennyit foglalkozik egy szülő, főleg egy anya a gyermekével; s ekkor a bölcsődében neveltetés lélektorzító hatásairól még nem is beszéltünk.)

John Duncan: Trisztán és Izolda (1906)

Legfontosabb feladatának kellene tekintenie egy nőnek az otthon meleg érzésének megteremtését családja számára, nem pedig önös indíttatásból a politizálást, hírnévre, karrierre törekedve.

Az emancipáció ugyanis nem megnyitotta előttünk, nők előtt a kibontakozás lehetőségét, hanem vakvágányra akar terelni minket, hogy Istentől kapott hivatásunkkal ellentétesen éljünk. A mai kor „nője" már nem feleség vagy anya akar lenni, hanem dolgozni, politizálni, szerepelni akar. A modern nő karrierista és individualista. Tele van önös célokkal, szeret szervezkedni, aktívan tevékenykedni a közéletben, amivel nem is lenne baj, ha mellette maximálisan el tudná látni otthoni, személyes feladatait, s nem a családi élet hátrányára aktivizálódna. Félreértés ne essék, nem arról van szó, hogy a nő ne vegyen részt a közéletben, hanem arról, hogy ha a személyes, családi körülményei azt kívánják, akkor a közélet helyett a családdal foglalkozzon, miután pedig gyermekei felnőttek, foglalkozhat majd a közélettel, mint a régi korok asszonyai.

Fontos megállapítani a modern női ideálról, hogy szexista. Ha éppen nem férfi módjára öltözködik, akkor a feszülő, testet-keblet alig takaró top és a bugyinál alig hosszabb nadrág vagy szoknya jellemzi, ízlés szerint kiegészítve, kevésbé rossz esetben egy pár cipellővel, rosszabb esetben – férfias jellemét felvillantva – egy pár bakanccsal. Mindez pedig csupán a külsőség. Nem elég, hogy közszemlére teszi azt, amit a férjének kellene tar-

togatnia, hanem ennek benső vonatkozásaként könnyelműen viselkedik a férfiakkal szemben: rosszabb esetben pusztán alkalmi szexpartnernek tekintve őket, kevésbé rossz esetben pedig hosszabb-rövidebb távú szerelmi szenvedélyének tárgyává téve őket. Szexmániájával nem pusztán erkölcsi értelemben van gond, hiszen ha ezt a vágyat alárendelné magában a férfi iránti odaadásnak, vagy a férfival való egyesülés testi szintjét szeretné ezzel megvalósítani, az elfogadható lenne, szemben azzal a hedonista, individualista vággyal, amely az öröm és az élvezetek vámpírkénti hajhászására redukálta mára azt az elemi igényt, amelyet a régi korok mítoszai, történetei a földi élvezeteket meghaladó, Isten felé törekvő egyesülésként írtak le, s amelyet a keresztény világban a házasság szentségeként ismernek.

Nagyjából körvonalazható tehát az a modern női ideál, amelyet nekünk, konzervatív, keresztény nőknek el kell vetnünk, s helyette megvalósítanunk magunkban azt a hagyományos, Isten felé forduló női eszményt, amelyben kibontakoztathatjuk önmagunkat. Mindenekelőtt azonban magával az igazi nőiséggel, a női természettel kell foglalkoznunk, s ebből következtetni az abból fakadó erényekre.

A nő a férfival együtt alkot egységet, egymás kiegészítői, így egyfajta kiegészítő pólusa is a férfinak: minél férfiasabb a férfi, annál nőiesebbnek kell lennie a nőnek. Mint ahogy előző cikkemben is kifejtettem már, a nőnek természetéből fakadóan legfontosabb feladata kell, hogy legyen a mellette álló férfi és a gyermeke felé orientálódó életfelfogás, a nekik szentelt élet. Ezt azonban a legkönnyebben úgy lehet megérteni, ha előbb megvizsgáljuk magát a nőiséget, a nő benső természetét, és azokat az erényeket, amelyek valamilyen szinten minden nőben megvannak, s amelyeket kiteljesítve megvalósíthatjuk női hivatásunkat.

De miként lehetünk minél nőiesebbek, s melyek ezek a női erények?

Ha ki akarnánk emelni egyet legfontosabbként a női erények közül, talán az *odaadás* lenne az, amely leginkább magában hordozza, táplálja bennünk, nőkben azt az érzést, tudatot, amelyet a nőiséggel azonosíthatunk. Ez az odaadás megnyilvánulhat a szerelemben, szeretetben, irányulhat a mellettünk álló férfi felé és a gyermekünk felé, a közéletben pedig a nemzeti vagy jobboldal, vagyis közösségünk ügye felé. Ez az erény minden nőnek a lelkében él, s ösztönszerűen vezérli gondolatainkat, cselekedeteinket. Ahogy a férfiaknak – amennyiben igazi férfiak, nem papucsférjek vagy pojácák – természetükből fakad az Istenért, hazáért, nemzetért vagy a családjáért, szeretteiért való hősies kiállás, küzdelem, vagyis az a bátorság, hősi jellem, amely harcolni készteti őket az első sorokban, úgy bennünket, nőket is vezérel ez a fajta benső tűz, elszántság, amely nálunk az odaadás formájában jelenik meg. Rengeteg hasonlatot lehetne felhozni: a kölykeit védő anyafarkastól kezdve, a gyermekéért meghalni képes anyán át azokig a japán nőkig, akik követték férjüket a rituális öngyilkosságba is. Ezt a határtalan és feltétlen odaadást kell nekünk megvalósítanunk, ahol is le kell győznünk saját, individuális vágyainkat, törekvéseinket, s minden erőnkkel, akaratunkkal szeretnünk kell azt a férfit, aki mellé Isten rendelt minket, illetve azt a gyermeket, akinek nevelését Isten ránk bízta. Ez az odaadás egyben önmagunk legyőzése. A mai egoista, individualista, karrierista világban mindenki saját magáért, egyéni, egoisztikus céljaiért küzd, miközben az egyénfeletti célok, értékek eltűnőben vannak. Nekünk, akik a hazánkért, nemzetünkért küzdünk, észre kell vennünk ezeket az értékeket, mert csak ezeken keresztül érhetünk el győzelmet.

Ezt az odaadást úgy a magánéletben, mint a közéletben megvalósíthatjuk, most azonban csak magát az erényt vizsgáljuk. Mint említettem, az odaadás önmagunk legyőzése is egyben,

az egoizmus megszüntetése. Emellett azonban kiteljesedés is, amikor a nő kiteljesíti magában ezt az erényt, s ezáltal él igazán. Remélem, mondani sem kell, hogy egy igazi nőnek ez az odaadás a természetéből fakad, belülről érzi ezt a késztetést, így ő lesz a legboldogabb, ha teret nyer ennek gyakorlására és kiteljesítésére, hiszen itt nemcsak individuális vágyról, célról van szó, de a nő igazi, Istentől kapott küldetésének beteljesítéséről is. Láthatjuk tehát, hogy ez az odaadás tényleg a nők legfontosabb erénye, mert nemcsak ez él bennünk a legerősebben, de ezáltal érhetjük el legfőbb célunkat is, ezáltal valósíthatjuk meg a bennünk élő ideát.

Az odaadás mellett, azzal összhangban van azonban egy másik fontos erényünk is, amelynek kibontakoztatása szintén utunk fontos része. Ez pedig a *szeretet*. A teljes és feltétlen szeretet, amely segít minket az odaadás kiteljesítésében. Fontos leszögezni, hogy ez a szeretet nem azonos egy emocionális, hirtelen feltámadó érzelemmel, amely eluralkodik rajtunk, majd elillan, hanem egy tudatos, folyamatosan fenntartott, irányított, lelkünkből és tudatunkból fakadó szeretet ez, amely összhangban áll az odaadással, s amely mint eszköz a nő kiteljesedését segíti elő. A szeretet hatalmas fegyverünk: csodákra képes és hatalmas erőt tud adni, ha megfelelően, szeszélyektől, emocionális felhangjaitól mentesen tudjuk megvalósítani. Nem egy egyéni vágyat, érzést kell keresni benne, ami ösztönszerű voltából fakadóan pillanatokra boldoggá tesz minket, hanem egy belső, lelki utat, amely során fenn kell tartanunk férjünk vagy gyermekünk felé, akkor is, ha nehezünkre, komfortzónánkon kívülre esik, s közvetlenül vagy pillanatnyilag már nem is érezzük boldogító hatását – bár minél inkább igazi és őszinte hitből fakadó ez a szeretet, annál inkább eltávolodik, jelentéktelenné válik e határhelyzet.

Fontos még szót ejteni egy igencsak jellemző, kardinális női erényről, a *befogadás*ról is. Maga a befogadás azonosulást, elfogadást, egyesülést is jelent, amely által a nő még inkább el tudja magát kötelezni célja felé – legyen az a férjéhez, gyermekéhez vagy közösségéhez kapcsolódó. Gyakran szokták a nőt, a nőiséget a Holddal szimbolizálni, mint a Nap – a férfi – párját, kiegészítőjét. Amit a férfi kiáraszt, kisugároz magából, azt a nő befogadja és tükrözi környezetére. A befogadás egyben eggyé válás is. A nő befogadja a férfi eszméjét, eggyé válik vele, kiegészítve azt a saját nőiségével. Minél inkább befogadó egy nő a férfi felé, annál inkább megvalósul kettejük egysége, amelyben mind a ketten kiteljesedhetnek, s a nő véghez viheti Istentől kapott küldetését. Sajnos a mai világ megpróbálja rákényszeríteni a nőket, hogy férfiasak legyenek, háttérbe szorítsák nőiségüket, az odaadást és a befogadást kiiktassák, de nekünk, akik a hagyományos női ideában gondolkozunk, le kell győznünk ezt a kísértést, amely el akar távolítani minket igazi célunk, nőiségünk kiteljesítésétől.

Végül pedig fontos szót ejtenünk talán a legismertebb, de nem a helyén kezelt erényről, a *női szépség*ről. Manapság sajnos közhely és helytelenül használt kép, hogy a nőnek szépnek kell lennie. Sokan talán félreértik ezt – csak a külső, csábító szépségre vonatkoztatva – és sértőnek érzik. Ugyanakkor, ha jobban belegondolunk, az előbb említett odaadás és szeretet akkor éri el igazán hatását, ha olyan szépséggel párosul, ami felébreszti és fokozza a férfiban azt a vágyat, hogy eggyé váljon – mind testi, mind lelki, de akár szellemi szinten is – a nővel. Ez a szépség pedig igencsak sokrétű. Ám ha a lényegét akarnánk meghatározni, azt magával a tiszta nőiséggel tudnánk megragadni. Minél nőiesebb a nő – a szó eredeti, tiszta értelmében, nem a mai csapdába ejtve csábító, ledér, könnyűvérű nőiesség jelentésében –, annál inkább önmaga, s ezáltal szebb lesz. Ez a benső, lelki szépség pedig, amely az isteni természettel való harmonikus kapcsolatból

Edward Burne-Jones: Venus tükre (1875)

fakad, kivetül a nő fizikai valójára. A szépséget nem aktualitásokban vagy konkrétumokban kell meghatározni, hanem a nőiség kisugárzása szerint. Maga a tiszta nőiség azonos a szépséggel, amennyiben szépségen az isteni harmóniával való egységet értjük. Mert mi a szép? Az, amit jól esik nézni, hallani, érezni, amivel kapcsolatban úgy érezzük, hogy az a dolog, lény nem közönséges földi teremtmény, hanem Istennel, az isteni harmóniával van kapcsolatban, s ez által a harmonikus érzés által tapasztaljuk szépnek az adott dolgot, élőlényt. De mielőtt valaki azt gondolná, hogy e szépség egy elvont, megfoghatatlan és megvalósíthatatlan valami, fontos leszögezni, hogy valóban, ez a szépség nem egy objektív, tudattól független érzés vagy tapasztalás. Ez a szépség sokkal inkább egy tudattól függő, szubjektív érzés, amely a szemlélő igazi, tiszta harmóniához való viszonya alapján nyilvánul meg. Ahhoz tehát, hogy ezt a szépséget nőként elérjük, nem különböző szépítő kúrákra, sminkekre és kozmetikai kotyvalékokra van szükségünk, hanem egy szilárd bizonyosságtudatra, hitre, amely által felébreszthetjük, kibontakoztathatjuk az Isten által belénk teremtett tiszta és földöntúli nőiséget, szépséget. Ebben pedig nagy segítséget nyújtanak nekünk az előbb említett női erények, amelyek a hit segítségével kibontakoztatva eszközeink utunk során. Ezen hit pedig, amely szilárdságot és magabiztosságot képes nekünk adni ahhoz, hogy az útközben felbukkanó kísértések ne tántoríthassanak el minket elhatározásunktól és célunk elérésétől, nagymértékben megerősíthető akkor, ha megismerjük és elsajátítjuk a régi, fénytelibb korok hölgyeitől azt a viselkedést, életszemléletet, amellyel ők rendelkeztek, s amelyek a különböző mondákban, mítoszokban vagy korabeli feljegyzésekben maradtak meg.